

Beslutad av: Niklas Avenstierna
Datum: 2025-11-27
Dokumentet gäller för: Sköllersta skola F-6
Dokumentansvarig:
Ärendenummer: 25/BIN/344

Plan för arbetet mot kränkande behandling och diskriminering

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	3
2	Kartläggning av risker	3
2.1	Uppföljning föregående läsårs åtgärder	3
2.1.1	Otrygga platser.....	3
2.1.2	Relationer	4
2.1.3	Språkbruk	4
2.1.4	Studero	4
2.2	Nuläge	4
2.3	Framgångsfaktorer.....	5
2.4	Undersökning i klasserna	5
2.5	Resultat från trygghetsenkäten Ht 25.....	6
2.5.1	Generell upplevelse av trygghet på skolan HT25.....	6
2.6	Sammanställd statistik från KB incident Draftit	7
2.6.1	Analys av statistik.....	8
3	Identifierade problem	9
3.1	Upplevelse av minskad trygghet.....	9
3.2	Otrygga platser	9
3.3	Förtroende för vuxna	9
3.4	Raster	9
3.5	Studero	9
3.6	Språkbruk.....	9
4	Identifierade utvecklingsområden och planering av åtgärder	10
4.1	Skolnivå.....	10
4.2	F-3.....	11
4.3	4-6.....	12
4.4	Fritids.....	13
5	Implementering av planen	14
6	Rutiner för att åtgärda befarade kränkningar	14
6.1	Ärendegång vid befarad kränkning eller diskriminering, ...	14
6.1.1	Dokumentation	15
6.2	Trygghetsteam.....	15
7	Bilagor	15
	Bilagor	16
	Bilaga 1 – Åtgärdstrappa på aktuell förskola/skola hur man arbetar åtgärdande.....	16
	Bilaga 2 - Relevant lagstiftning	17
	Skollagen (2010:800)	17
	Diskrimineringslag (2008:567)	17
	Barnkonventionen	19

1 Inledning

Huvudmannen för förskola och skola ska varje år se till att det upprättas en plan över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling och diskriminering av barn och elever. Planen ska innehålla en uppföljning av föregående års åtgärder samt en planering av de åtgärder som ska genomföras kommande år. I Hallsbergs kommun är upprättandet av denna plan delegerat till rektor enligt punkt 2.14 i delegationsordningen.

En plan mot kränkande behandling enligt 6 kap. 8 § skollagen (2010:800) ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad¹.

Relevant lagstiftning för att upprätta denna plan redovisas i bilaga 2.

Denna plan revideras samt följs upp en gång/läsår och framtas i enighet med skolans kvalitetsplan då en del analyser samt åtgärder är återkommande.

2 Kartläggning av risker

2.1 Uppföljning föregående läsårs åtgärder

Utifrån föregående läsårs trivselenkät, observationer, utvecklingssamtal och enskilda samtal med eleverna i verksamheten framkom 4 utvecklingsområden, för att fånga upp dessa områden framtogets följande åtgärder. Utvärderingen har skett vårterminen 2024.

2.1.1 Otrygga platser

Otrygga platser:

- Renovering av toaletter i A-huset har lyfts upp på hyresgästsmöte respektive skyddsron. Ärendet kvarstår på DOS ansvar.
- Det går inte att flytta prickenväggen utan att byta plats på gaggabollrinken. att byta plats på gaggabollrinken medför högre risk att utryckningsfordon inte kan få tillgång platsen. Möjligheter att kunna skapa bollplanksväggar eller bollplanksskydd ska lyftas på skyddsron LÅ 25-26.
- Revidering av regler och förankring i undervisningsgrupperna är genomförd. Dock finns det utmaningar för var reglerna ska sättas upp samt ett nytt behov av att komprimera antalet regler.
- Rutiner för hur klasserna går till maten har genomförts och revideras kontinuerligt för att minska konflikter, kränkningar eller upplevd otrygghet.

---

¹ SFS 2016:1011

2.1.2 Relationer

- Implementering av trygghetscirkeln genomfördes under HT24, men har inte följts upp i tillfredställande grad under VT25. Uppföljning av trygghetscirkeln ses över under LÅ 25-26 under översyn av ny kurator.
- Fadderverksamhet har genomförts sporadiskt under läsåret, men inte utvärderats i godtagbar utsträckning. Organisationen kring faddergruppsverksamhet ses över till LÅ 25-26.
- Arbetet har genomförts i olika grad under LÅ 24-25. En introduktion/repetition till "Bråka Smartare" under KUT-dagarna i augusti 2025 och har påbörjats i alla yngre klasser under HT25.

2.1.3 Språkbruk

- Åtgärder på klassnivå har följts upp i olika grad, men upplevelse och enkätresultatet pekar på att det har generellt blivit bättre under läsåret. Elever och vuxna tenderar att värdera dåligt språkbruk på olika sätt. Uppföljning genomförs i samband med enkäten på HT25.
- Språkbruket lyftes på föräldramötet under HT24 men inte under HT25, då fokus låg på andra prioriterade utvecklingsområden mellan skola-hem.
- Omvärldsspaning vad gäller språkbruk har inte prioriterats inom ramen för utvecklingsarbete på skolan under LÅ 24-25.

2.1.4 Studiero

- Uppföljning av studiero inom ramen för arbetslag och klass har genomförts under VT25. Ordnings- och trivselregler här tagits fram tillsammans med elevrådet enligt årshjulet. Klassrums och verksamhetsregler här också tagits fram enligt årshjulet och reviderats efter behov.
- Åtgärder på klassnivå har genomförts och påverkat studieron i positiv bemärkelse, framför allt är de yngre åldrarna.

2.2 Nuläge

Följande nuläge är sammanställt utifrån samtal i samtliga klasser på skolan utifrån begreppet trygghet. I förskoleklass till och med åk 3 har en "trygghetsvandring" genomförts för att se över vilka platser på skolan eleverna upplever som trygga respektive otrygga. Vidare består beskrivningen av nuläget av en sammanfattning av trygghetsenkäten genomförd av åk 1–6 samt statistik från dokumentationssystemet KB incident Draftit där ärenden gällande kränkande behandling dokumenteras. Rektor har tillsammans med trygghetsteamet och ledningsgrupp lyft ut de delar som är återkommande samt behöver förebyggas och åtgärdas

2.3 Framgångsfaktorer

- På F-3 ser man att förändring av hur de ser på rastvårdsansvar - man har övergett tanken på att personal ansvarar för särskilda zoner på skolgården - har lett till lugnare raster med färre konflikter.
- Att man i stor utsträckning kunnat sätta in timvikarier som är kända för barnen ger ökad trygghet.
- I åk 4-6 ser man att aktivt rastvårdsskap lett till att eleverna upplever att de alltid har någon att vara med på rasterna. Man har inte planerade rastvårdsaktiviteter, men ser till att alltid interagera med elever när man är ute på raster.
- Enkäten visar att 4-6-eleverna i hög utsträckning upplever studiero under lektionerna, något man uppnått genom att arbeta med att all personal ska ha gemensamma förhållningsregler och förväntningar på eleverna.
- Fridishemmet har genom att dela upp eleverna i grupper och genom att ge anpassningar för de elever i behov av det fått samlingarna att bli lugnare och tryggare.
- Kapprummet på fritids har blivit en tryggare plats genom att man gett de äldre eleverna fasta platser och genom att man blivit bättre på att hålla ordning i utrymmet.

2.4 Undersökning i klasserna

Undersökningar i klasserna har i åk 1–3 genomförts genom trygghetsvandringar; i åk 4–6 har man haft diskussioner i klasserna. I förskoleklassen har, på grund av sjukdom hos lärare, ingen undersökning genomförts. I fritidshemmet har personal intervjuat några, slumpmässigt utvalda, elever från varje årskurs.

På skolnivå kan vi urskilja fem områden som upplevs som otrygga. På raster handlar det om den så kallade Prickenväggen, där elever sparkar fotboll mot en av skolans ytterväggar. Platsen är central på skolgården, vilket innebär att många elever behöver gå förbi där och då upplever att de riskerar att träffas av bollar. En annan källa till otrygghet är fotbollsplanen, där de yngre barnen kan vara rädda att skada sig och där både yngre och äldre upplever att risken för konflikter är hög.

De platser inne på skolan där elever kan känna sig otrygga är i kön till matsalen, i matsalen, på toaletter och i omklädningsrummen. Man upplever att både miljön inne i matsalen och kön till den är högljudd och stökig. Toaletterna, som är i behov av renovering, tycker eleverna känns smutsiga och ofräscha. I omklädningsrummen handlar det dels om att det kan vara högljutt, dels om rädsla för att någon ska komma in.

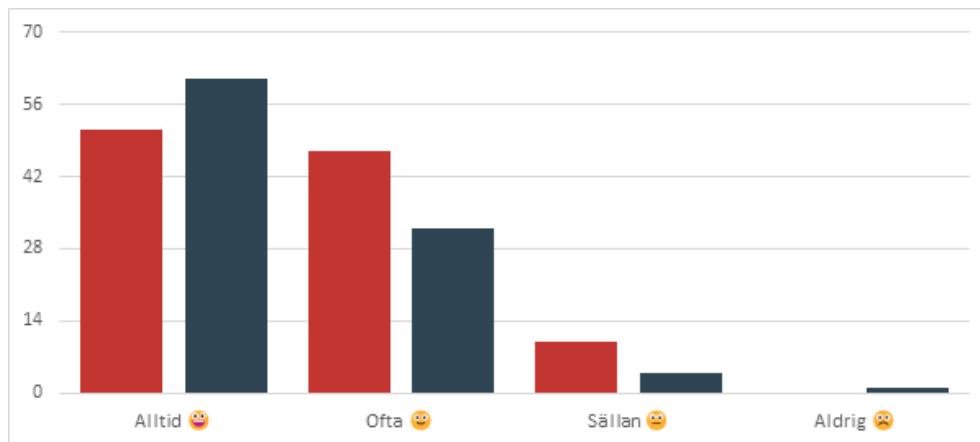
Diskrimineringsgrunderna har på olika sätt diskuterats i samtliga klasser. I dessa diskussioner framkom inga problemområden.

2.5 Resultat från trygghetsenkäten Ht 25

Elevenkäten genomfördes i samtliga årskurser med undantag från förskoleklass. Totalt svarade 108/127 elever på frågorna, vilket motsvarar 85% svarsfrekvens. Det är en stor ökning från föregående läsår, då det saknades svarsunderlag från främst elever i de yngre åldrarna. Framgångsfaktorer och utvecklingsområden specificeras i rubrik 2.3 samt 3.

2.5.1 Generell upplevelse av trygghet på skolan HT25

Den övergripande frågeställningen i trygghetsenkäten utgår ifrån påståendet att "jag känner mig trygg när jag är på skolan". Procentuellt har fördelningen ökat att fler elever känner sig sällan otrygga på skolan, men utifrån antalet elever som svarar är det fler HT25 (98st) som svarar att de är "alltid" eller "ofta" trygga i jämförelse med HT24 (93st). Därtill får vi även räkna med ett mörkertal i statistiken för de 15% som inte har svarat på enkäten men positivt att fler elever i de yngre åldrarna är representerade. Det är just också i årskurs F-3 som flest elever känner sig sällan trygga (se rubrik 3.1).

	HT 25	HT 24
Alltid 😊	51 47.22%	61 62.24%
Ofta 😊	47 43.52%	32 32.65%
Sällan 😞	10 9.26%	4 4.08%
Aldrig 😞	0 0.00%	1 1.02%
Antal svarande	108	98
Medelvärde	1.62	1.44

2.6 Sammanställd statistik från KB incident Draftit

Följande nulägesbild är sammantagen av statistik från dokumentationssystemet KB incident Draftit som används vid befarad kränkande behandling/diskriminering. Statistiken gäller perioden 1 januari 2025 – 1 november 2025. Under angiven period förekom 41 st dokumenterade ärenden i systemet, varav 9 st ej bedömdes vara kränkningar. 32 st avslutades som bekräftade kränkningar.

	Utsatt	Utsättare
HAN	52% (17st)	62% (29st)
HON	48% (16st)	26% (12st)
Vet ej	-	4 % (2st)
EJ ANGIVIT	-	7 % (3st)

Typ av kränkning	Antal i %
Psykosocial	39% (15st)
Fysisk	32% (12st)
Verbal	21% (8st)
Text/bild	3% (1st)
Sexuella trakasserier	3% (1st)
Trakasserier	3% (1st)

Plats där befarad kränkning ägt rum	Antal i %
Skolgården	22% (11st)
Kapprum	16% (8st)
Klassrum	12% (6st)
Fritids	12% (6st)
Matsal	8% (4st)
Annat	8% (4st)
Biblioteket	6% (3st)
Omklädningsrum	4% (2st)
Idrottshallen	4% (2st)

Korridor	4% (2st)
På flera platser under dagen	2% (1st)

2.6.1 Analys av statistik

- På gruppnivå är det en minskning av antalet bekräftade kränkningar med 25% i jämförelse med samma period från 2024.
- 90% av totala antalet bekräftade kränkningar sker i årskurs F-3 eller på fritidshemmet.
- Fysiska kränkningar har minskat med 56% (från 27 till 12), men är fortfarande den näst mest bekräftade kränkningen.
- Antalet psykosociala kränkningsärenden har dubblats (från 8 till 15) och utgör den största andelen bekräftade kränkningar. Dock visar analysen att ärendena att antalet inte har ökat, utan att utredningarna tar längre tid att följa upp än andra kategorier av kränkningar och ett antal ärenden följs upp över både terminer och läsår. Antalet anmälda ärenden ligger på liknande nivå som föregående läsår.
- Antalet kränkningar har minskat på skolgården med 54 % (Från 23 till 11), men utgör fortfarande den mest utsatta platsen på skolan för bekräftade kränkningar.
- Antalet bekräftade kränkningar har ökat i kapprum och klassrum och minskat i fritidshemmet, men alla tre utgör tillsammans med skolgården de mest utsatta platserna för bekräftade kränkningar.

3 Identifierade problem

Följande områden har identifierats i nulägesbeskrivningen (kartläggning otrygga platser, diskrimineringsgrunder, trygghetsenkät samt statistik från Draftit).

3.1 Upplevelse av minskad trygghet

- Andelen som alltid eller ofta upplever sig trygga har minskat något från 95% till 90%.
- Antalet elever som SÄLLAN känner sig trygga har statistiskt ökat från 4 st till 10 st i jämförelse med föregående läsår. 8 av 10 elever går i åk F-3.
- Att antalet har ökat beror främst på en högre svarsfrekvens på enkäten i årskurs F-3, vilket kan ha synliggjort ett mörkertal från föregående läsår (identifierat problem utifrån jämförande data).

3.2 Otrygga platser

- Skolgården den plats där flest kränkningar sker. Fotbollsplanen och Prickenväggen är en källa till oro för flera elever.

3.3 Förtroende för vuxna

- Andelen elever som sällan eller aldrig berättar för vuxna på skolan om det hänt dem något har ökat från 16% till 24%.
- Andelen elever som sällan eller aldrig upplever att vuxna på skolan bryr sig om eleverna har ökat från 5% till 15%.

3.4 Raster

- Andelen som alltid eller ofta har något att göra på rasterna har minskat; problemet är större på F-3 än på 4–6.
- Antalet elever som upplever att de aldrig eller sällan har någon att vara med på rasten har ökat från 1 till 10 elever, varav alla går i årskurs F-3.

3.5 Studiero

- Elevernas upplevelse att det sällan eller aldrig går att koncentrera sig i under lektionerna har ökat från 15% till 31%. 47% av eleverna i åk F-3 uppger att de sällan eller aldrig kan koncentrera sig. För åk 4–6 är andelen 9%.

3.6 Språkbruk

- Antalet elever som aldrig eller sällan upplever språkbruket på skolan använder sig av trevliga ord har ökat från 14% till 25%. Upplevelsen skiljer sig inte anmärkningsvärt mellan åk F-3 (59%) och 4–6 (41%).

4 Identifierade utvecklingsområden och planering av åtgärder

Åtgärder och hälsofrämjande/förebyggande insatser.

4.1 Skolnivå

Flertalet indikatorer påvisar att en stor majoritet av eleverna är trygga på Sköllersta skola, utifrån både enkätresultat, utvecklingssamtal, trygghetsvandring och undersökning av diskrimineringsgrunderna. Antalet anmälda misstänkta kränkningar samt bekräftade kränkningar har minskat betydligt från föregående år, men det finns både återkommande och nya utvecklingsområden som skolan behöver prioritera i det förebyggande och åtgärdande arbetet för att både öka upplevelsen ännu högre trygghet, men även för att utveckla en förståelse för och skapa åtgärder kring de nya utvecklingsområdena.

Identifierade utvecklingsområden	Vad ska göras?	Från	Till	Vem är ansvarig?
Otrygg plats – rasten (Statistiskt största platsen för konflikter och kränkningar)	➤ Revidera rastvärdsschema (fler löshästar)	Nov-25	Juni-26	LG
	➤ Klassråd (rasten som stående punkt).	Nov-25	Juni-26	Mentor/Klasslärare
	➤ Organisera och genomföra fler rastaktiviteter	Jan-26	Juni-26	Ledningsgrupp/ delegerat ansvarig
	➤ Alla rastvärdar bär västar	Nov-25	Juni-26	
Minskat förtroende för vuxna på skolan <ul style="list-style-type: none"> Färre antal elever säger till en vuxen om det händer dem något Färre antal elever upplever att de vuxna 	Stärka relationer till vuxna			
	➤ Följ upp orsaker på utvecklingssamtal på individnivå	Nov-25	Feb-26	Mentor
	➤ Följ upp orsaker och utveckling med elevrådet på gruppnivå	Dec-25	Apr-26	Elevrådsansvariga
	➤ Prioritera relationskapande med alla elever under hela skoldagen (raster,	Nov-25	Juni-26	All personal

bryr sig om dem.	pedagogisk lunch, ställtider, fritidsverksamhet)			
Minskad upplevelse av studiero i undervisningen (	➤ Studiero är en prioriterad och fast punkt på klassråden.	Nov-25	Juni-26	Klasslärare/arbetslag
	➤ Uppdatera/revidera klassrumsregler	Nov-25	Juni-26	Klasslärare/arbetslag
	➤ Följ ärendegången i konsekvenstrappan i ordningsreglerna (<i>se bilaga 1</i>)	Nov-25	Juni-26	Undervisande lärare
	➤ Synliggöra och diskutera korrelationen upplevde arbetsro – elevernas insats att inte störa andra	Nov-25	Juni-26	Klasslärare/arbetslag
Minskad upplevelse av ett allmänt vårdat språkbruk på skolan	➤ Språkbruk är en prioriterad och fast punkt på klassråden.	Nov-25	Juni-26	Klasslärare/arbetslag
	➤ Uppföljning av upplevelse och insatser på elevråd	Nov-25	Juni-26	Elerådsansvariga

4.2 F-3

Trygghetsvandringen visar att fotbollsplanen och Prickenväggen är otrygga platser för många elever. Även idrottshallens omklädningsrum upplevs av flera som otrygga. De flesta befarade kränkningarna äger rum under rasterna på skolgården. Nästan hälften av eleverna uppger att de sällan eller aldrig kan koncentrera sig på lektionerna.

Vad ska göras?	När?	Vem är ansvarig?
Aktiv personalnärvaro vid fotbollsplanen.	Nov-25 tom juni-26	All personal
Förtydliga reglerna som gäller vid fotbollsspel. Dokumentera med bildstöd och placera nära fotbollsplanen.	VT26	Delegerad personal

En personalledd rastaktivitet ska erbjudas varje skoldag.	Vt 26	Delegerad personal
Tydligare, gemensamma, lektionsstrukturer.	Kontinuerligt	All personal
Arbeta aktivt med <i>Bråka Smartare</i> .	Kontinuerligt	All personal
Gemensamma gruppstärkande aktiviteter.	Kontinuerligt	All personal

4.3 4–6

Eleverna i en av klasserna upplever bristande arbetsro under lektionerna. Öka antalet elever som alltid känner sig trygga i skolan. Skolgården är den plats där flest elever upplever sig otrygga.

Vad ska göras?	När?	Vem är ansvarig?
Säkerställa att samtliga undervisande lärare har samma struktur på lektionerna.	Nov-25	Alla lärare.
Ökad tydlighet gällande vad eleverna ska göra i väntan på hjälp.	Nov-25	Alla lärare.
Ytterligare kartläggning i klasserna för att bättre förstå vad som skapar otrygghet.	Jan-26	Alla lärare.
Lägga fokus på prickenväggen, fotbollsplanen och skolgården under första rasten då dessa områden kom fram under trygghetsvandringen.	Nov-25	Alla lärare.

4.4 Fritids

Fritidshemmets toaletter är utpekade som otrygga platser p.g.a. att de upplevs som ofräscha och smutsiga. Kön till matsalen för frukost och mellanmål kan vara en högljudd och orolig plats, även att äta i matsalen upplever flera som utmanande p.g.a. ljudnivå och stök.

Vad ska göras?	När?	Vem är ansvarig?
Prata med alla elever och särskilt med förskoleklassen om hur man gör vid toabesök.	Jan-26	All personal.
Uppmana eleverna att använda toaletterna vid klassernas resp. kapprum när de har rast.	Jan-26	All personal.
Bildstöd/sociala berättelser på alla toaletter.	Jan-26	All personal.
Använd Timetimer. Se över ansvarsfördelning för vuxna och förtydliga rutiner både för barn och vuxna.	Nov-26	All personal.
Gemensam genomgång av förhållningssätt för alla vuxna.	Jan-26	Fritidspedagoger + resurser
Använda tiden väl, när det finns möjlighet, till de som mer sällan får vår uppmärksamhet	Nov-26	All personal.

5 Implementering av planen

Följande är en kort beskrivning kring hur och när planen ska implementeras och tillgängliggörs för barn, elever, vårdnadshavare och personal.

Planen implementeras under HT25 genom att den lyfts upp på arbetslagsmöten. Utifrån dessa tar pedagogerna med sig innehållet och återkopplar till elevgrupperna för att synliggöra att deras svar i undersökningarna beaktats. Planen publiceras på kommunens hemsida där information om Sköllersta skola finns. Därav finns den tillgänglig för vårdnadshavare och andra viktiga vuxna. Rektor informerar även vårdnadshavare om planen via Haldor. Uppföljning sker enligt planeringen av åtgärder. Varje hösttermin revideras planen och nya undersökningar och analyser genomförs vilket resulterar i nya åtgärder.

6 Rutiner för att åtgärda befarade kränkningar

Under denna rubrik beskrivs hur arbetet med att åtgärda befarade kränkningar är organiserat på Sköllersta skola.

6.1 Ärendegång vid befarad kränkning eller diskriminering,

Personal som uppmärksammar en händelse som kan vara kränkande/diskriminerande eller som får kännedom om befarad kränkande behandling, informationen kan komma från barn/elev, vårdnadshavare, har skyldighet att **anmäla** detta till rektor via dokumentationssystemet KB incident Draftit. Befaras flera elever vara utsatta skrivs en anmälan/barn. I anmälan ska följande redogöras för: Händelsen eller den information som framkommit ska redogöras för objektivt. Vet anmälaren vad som föranlett den möjliga kränkningen? Finns information kring vad som hänt? Vad är vuxnas bild, vad är elevernas bild? Var det någon som såg/hörde? Vad har vuxna gjort för att hantera situationen? Hur blev det sedan, är händelsen utredd och löst?

Rektor eller kurator ser över inkommen anmälan, och redogör för om ärendet är utrett och avklarat eller om vidare utredning krävs. Rektor delegerar då ärendet vidare till ansvarig personal, någon som har kontakt samt relation till barnet i fråga. Den som blir ansvarig för ärendet ansvarar för **kontakt med berördas vårdnadshavare** samt att **utreda** vad som skett om inte detta redan är gjort. Detta innebär att samtala med inblandade elever samt vid behov samtala med barn/vuxna som kan ha sett/hört vad som hänt. Utifrån denna utredning gör ansvarig personal sedan bedömningen huruvida en kränkning ägt rum. Framkommer att en kränkning ägt rum ska ansvarig personal (i samråd med arbetslag) **tillsätta åtgärder** för att trygga utsatt elev samt förebygga att kränkningar sker igen. Ansvarig personal följer även upp händelsen med inblandade elever för att säkerställa att åtgärderna gett önskad effekt. Först när detta framkommer kan ansvarig begära att ärendet avslutas. Avslutat ärende ses över av rektor samt huvudman.

6.1.1 Dokumentation

All dokumentation kring befarade kränkingsärenden sker via KB incident Draftit. Rektor samt skolkurator har tillgång att kunna se samtliga ärenden för skolan, kan delegera ut ärenden samt begära in kompletteringar. Vid trygghetsteamets träffar, en gång/vecka, ses dokumentationen över så arbete fortgår med de ärenden som är aktiva i systemet.

6.2 Trygghetsteam

På Sköllersta skola finns ett trygghetsteam, vars uppdrag är att arbeta förebyggande, planera och leda skolans trygghetsarbete samt bistå i och följa upp kränkingsärenden då det behövs. Rektor leder trygghetsteamet som består av representanter och suppleanter från de tre arbetslagen samt kurator. Syftet med teamet är att säkerställa ett fortlöpande aktivt trygghetsarbete, både på främjande, förebyggande samt åtgärdande nivå. Trygghetsteamet träffas en gång/vecka och går igenom om det är något kränkingsärende där extra insatser krävs, diskuterar åtgärder, planerar förebyggande insatser inom respektive arbetslag samt för skolan i helhet samt arbetar med denna plan. Representanter från trygghetsteamet kan även sättas in i kränkingsärenden vid behov för att vara behjälpliga vid samtal med elever samt vårdnadshavare.

Bilagor

Bilaga 1 – Åtgärdstrappa på aktuell förskola/skola hur man arbetar åtgärdande

	STEG 1A	STEG 1B	STEG 2	STEG 3	STEG 4
VAD HAR HÄNT?	Stör studiero i undervisning	Motverkar trygghet, kränker andra elever	Trots åtgärder har flertalet händelser i steg 1A och 1B har upprepats och/eller annan allvarlig oroande händelse har skett kopplat till trygghet och studiero	Förebyggande insatser har inte givit effekt efter uppföljning av steg 2 och/eller annan oroande händelse har inträffat kopplat till trygghet och studiero	Förebyggande insatser har inte givit effekt efter uppföljning av steg 3 och/eller annan oroande händelse har inträffat kopplat till trygghet och studiero
ÅTGÄRD!	<ol style="list-style-type: none"> Verbal tillsägelse, omhändertagda föremål Utvisning från undervisningslokal delar eller resten av lektionen eller kvarsittning (före eller efter skoltid) Anpassa lärmiljön alternativt skapa extra anpassningar i undervisningen 	<ol style="list-style-type: none"> Verbal tillsägelse, omhändertagda föremål, fysiskt ingripande Kränkingsanmälan (utredning, åtgärder - uppföljning) 	<ol style="list-style-type: none"> Bollplank EHT/EHG Utredningsmöte med vårdnadshavare, elev och mentor/ansvarig pedagog (representant från EHT deltar vid behov). Utred orsak och skapa förebyggande insatser eller extra anpassningar. Uppföljningsmöte bokas in inom 2-4 veckor. <i>Ev. inskickning av blankett 1 – särskilt stöd (sociala mål)</i> <i>Ev. utfärdande av skriftlig varning</i> 	<ol style="list-style-type: none"> Möte mellan vårdnadshavare, elev, representanter från EHT och rektor. Eventuell revidering av förebyggande insatser eller beslut om särskilt stöd. Uppföljningsmöte bokas in inom 2-4 veckor Skriftlig varning utfärdas <i>Eventuellt beslut om avstängning, tillfällig omplacering eller enskild undervisning</i> 	<ol style="list-style-type: none"> Möte med vårdnadshavare, elev, representanter från EHT och rektor (<i>eventuellt rektor från annan enhet, representant från huvudman</i>). Beslut om avstängning, enskild undervisning, tillfällig omplacering på samma eller annan enhet <i>Eventuell permanent omplacering på annan skolenhet (Beslut av huvudman)</i>
VEM ANSVAR?	Mentor/Undervisande pedagog	All personal	Mentor/ämnesansvarig eller verksamhetsansvarig pedagog	Rektor	Rektor/Huvudman
DOKUMENTERAS ?	Nej (Åtgärd 1) Ja (Åtgärd 2: tjänsteanteckning)	Ja (kränkingsanmälan, tillbudsblankett eller tjänsteanteckning)	Ja (tjänsteanteckning, blankett 1, mall för utredning av studiero/trygghet)	Ja (Uppföljning ÅP, mall för utredning av studiero/trygghet, Blankett för skriftlig varning, tillfällig omplacering, enskild undervisning)	Ja (Uppföljning ÅP, mall för utredning av studiero/trygghet, Blankett för skriftlig varning, enskild undervisning, tillfällig omplacering eller permanent omplacering)
VH KONTAKTAS TELEFON/MAIL ?	Nej (Åtgärd 1) Ja (Åtgärd 2)	Ja	Ja (Ring och informera om möte enligt steg 2 + skicka epost för kalenderbokning)	Ja (Ring och informera om möte enligt steg 3 + skicka e-post för kalenderbokning)	Ja (Ring och informera om möte enligt steg 4 + skicka e-post för kalenderbokning)

Bilaga 2 - Relevant lagstiftning

Skollagen (2010:800)

Kapitel 6 Aktiva åtgärder

Målinriktat arbete

6 § Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Närmare föreskrifter om detta finns i 7 och 8 §§.

Skyldighet att förebygga och förhindra kränkande behandling

7 § Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Plan mot kränkande behandling

8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Diskrimineringslag (2008:567)

1 kap. Inledande bestämmelser

Lagens ändamål

1 § Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Lag (2014:958).

3 kap. Aktiva åtgärder

Inledande bestämmelser

1 § Aktiva åtgärder är ett förebyggande och främjande arbete för att inom en verksamhet motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Lag (2016:828).

Arbetet med aktiva åtgärder

2 § Arbetet med aktiva åtgärder innebär att bedriva ett förebyggande och främjande arbete genom att

1. undersöka om det finns risker för diskriminering eller repressalier eller om det finns andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten,
2. analysera orsaker till upptäckta risker och hinder,
3. vidta de förebyggande och främjande åtgärder som skäligen kan krävas, och
4. följa upp och utvärdera arbetet enligt 1-3. Lag (2016:828).

3 § Arbetet med aktiva åtgärder ska genomföras fortlöpande.

Åtgärder ska tidsplaneras och genomföras så snart som möjligt. Lag (2016:828).

Utbildning

Utbildningsanordnare

15 § Med utbildningsanordnare avses i detta kapitel den som bedriver

1. utbildning eller annan verksamhet enligt skollagen (2010:800),
2. utbildning enligt högskolelagen (1992:1434), eller
3. utbildning som kan leda fram till en examen enligt lagen (1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina.

Lag (2016:828).

Utbildningsanordnarens arbete med aktiva åtgärder

16 § Utbildningsanordnaren ska inom ramen för sin verksamhet bedriva ett arbete med aktiva åtgärder på det sätt som anges i 2 och 3 §§. Lag (2016:828).

18 § Utbildningsanordnaren ska ha riktlinjer och rutiner för verksamheten i syfte att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier. Utbildningsanordnaren ska följa upp och utvärdera de riktlinjer och rutiner som finns enligt första stycket. Lag (2016:828).

Samverkan

19 § I arbetet med aktiva åtgärder ska utbildningsanordnaren samverka med dem som deltar i sådan utbildning som avses i 15 § och med anställda i verksamheten. Lag (2016:828).

Dokumentation

20 § Utbildningsanordnaren ska varje år skriftligen dokumentera arbetet med aktiva åtgärder enligt 16 och 18 §§.

Dokumentationen ska innehålla

1. en redogörelse för alla delar av arbetet som det beskrivs i 2 och 3 §§,

2. en redogörelse för de åtgärder som vidtas och planeras enligt 18 §, och
3. en redogörelse för hur samverkansskyldigheten enligt 19 § fullgörs. Lag (2016:828).

Barnkonventionen

Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter

Artikel 2

1. Konventionsstaterna ska respektera och tillförsäkra varje barn inom deras jurisdiktion de rättigheter som anges i denna konvention utan åtskillnad av något slag, oavsett barnets eller dess förälders eller vårdnadshavares ras, hudfärg, kön, språk, religion, politiska eller annan åskådning, nationella, etniska eller sociala ursprung, egendom, funktionsnedsättning, börd eller ställning i övrigt.
2. Konventionsstaterna ska vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att barnet skyddas mot alla former av diskriminering eller bestraffning på grund av föräldrars, vårdnadshavares eller familjemedlemmars ställning, verksamhet, uttryckta åsikter eller tro.

Artikel 12

1. Konventionsstaterna ska tillförsäkra det barn som är i stånd att bilda egna åsikter rätten att fritt uttrycka dessa i alla frågor som rör barnet. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.
2. För detta ändamål ska barnet, i alla domstolsförfaranden och administrativa förfaranden som rör barnet, särskilt beredas möjlighet att höras, antingen direkt eller genom en företrädare eller ett lämpligt organ och på ett sätt som är förenligt med nationella procedurregler.

Artikel 14

1. Konventionsstaterna ska respektera barnets rätt till tankefrihet, samvetsfrihet och religionsfrihet.
2. Konventionsstaterna ska respektera föräldrarnas och, i förekommande fall, vårdnadshavares rättigheter och skyldigheter att på ett sätt som är förenligt med barnets fortlöpande utveckling ge barnet ledning då det utövar sin rätt.
3. Friheten att utöva sin religion eller tro får underkastas endast sådana inskränkningar som är föreskrivna i lag och som är nödvändiga för att skydda den allmänna säkerheten, rättsordningens grunder, folkhälsan eller den allmänna moralen eller andra personers grundläggande fri- och rättigheter.

Artikel 19

1. Konventionsstaterna ska vidta alla lämpliga lagstiftningsåtgärder, administrativa, sociala och utbildningsmässiga åtgärder för att skydda barnet mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande, inklusive sexuella övergrepp, medan barnet är i föräldrarnas eller den ena förälderns, vårdnadshavarens eller annan persons vård.

2. Sådana skyddsåtgärder bör, där så är lämpligt, innefatta effektiva förfaranden för såväl upprättandet av sociala program som syftar till att ge barnet och de personer som har hand om barnet nödvändigt stöd, som för andra former av förebyggande och för identifiering, rapportering, remittering, undersökning, behandling och uppföljning av fall av ovan beskrivna sätt att behandla barn illa och, där så är lämpligt, förfaranden för rättsligt ingripande.

Artikel 28

1. Konventionsstaterna erkänner barnets rätt till utbildning. I syfte att gradvis förverkliga denna rätt och på grundval av lika möjligheter ska de särskilt:

- (a) göra grundskoleutbildning obligatorisk och kostnadsfritt tillgänglig för alla,
- (b) uppmuntra utvecklingen av olika former av gymnasial utbildning inklusive såväl högskoleförberedande utbildning som yrkesutbildning, göra dessa tillgängliga och åtkomliga för varje barn samt vidta lämpliga åtgärder såsom införande av kostnadsfri utbildning och ekonomiskt stöd vid behov,
- (c) genom varje lämpligt medel göra högre utbildning tillgänglig för alla på grundval av förmåga,
- (d) göra utbildnings- och yrkesrelaterad information och vägledning tillgänglig och åtkomlig för alla barn,
- (e) vidta åtgärder för att uppmuntra regelbunden närvaro i skolan och minska antalet studieavbrott.

2. Konventionsstaterna ska vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att disciplinen i skolan upprätthålls på ett sätt som är förenligt med barnets mänskliga värdighet och i överensstämmelse med denna konvention.

3. Konventionsstaterna ska främja och uppmuntra internationellt samarbete i utbildningsfrågor, särskilt i syfte att bidra till att avskaffa okunnighet och analfabetism i hela världen och för att underlätta tillgång till vetenskaplig och teknisk kunskap och moderna undervisningsmetoder. Särskild hänsyn ska härvid tas till utvecklingsländernas behov.

Artikel 29

1. Konventionsstaterna är överens om att barnets utbildning ska syfta till att:

- (a) utveckla barnets fulla möjligheter i fråga om personlighet, anlag och fysisk och psykisk förmåga,
- (b) utveckla respekt för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter samt för principerna i Förenta nationernas stadga,
- (c) utveckla respekt för barnets föräldrar, för barnets egna kulturella identitet, språk och värden, för bosättningslandets och för ursprungslandets nationella värden och för kulturer som skiljer sig från barnets egen,
- (d) förbereda barnet för ett ansvarsfullt liv i ett fritt samhälle i en anda av förståelse, fred, tolerans, jämställdhet mellan könen och vänskap mellan alla folk, etniska, nationella och religiösa grupper och personer som tillhör ett urfolk,
- (e) utveckla respekt för naturmiljön.

2. Inget i denna artikel eller i artikel 28 får tolkas så att det medför inskränkning i den enskildes och organisationers rätt att inrätta och driva utbildningsinstitutioner, dock alltid under förutsättning att de principer som fastställts i punkt 1 i denna artikel iakttas och att kraven uppfylls på att undervisningen vid dessa institutioner ska stå i överensstämmelse med vad som från statens sida angetts som miniminorm.

Artikel 30

I de stater där det finns etniska, religiösa eller språkliga minoriteter eller personer som tillhör ett urfolk ska ett barn som tillhör en sådan minoritet eller ett sådant urfolk inte förvägras rätten att tillsammans med andra medlemmar av sin grupp ha sitt eget kulturliv, att bekänna sig till och utöva sin egen religion eller att använda sitt eget språk.